

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

Уводна реч гувернера на презентацији Извештаја о инфлацији – фебруар 2017.

Др Јоргованка Табаковић, гувернер

Београд, 22. фебруар 2017.

Поштоване даме и господо,

Добро дошли на презентацију фебруарског Извештаја о инфлацији.

Почећу онако како ћу и да завршим, сумирањем претходне 2016. године која је завршена са међугодишњом инфлацијом од 1,6%, уз фискални дефицит од 1,4%, дефицит платног биланса од 4%, и нивоом проблематичних кредита од 17%, са страним директним инвестицијама од 1,9 милијарди евра и уобичајеним приливом дознака од 2,6 милијарди. Зашто на овај начин почињем Извештај о инфлацији? Зато што је фискални дефицит од 1,4% смањен за 2,3 процентна поена у односу на претходну годину, зато што је дефицит платног биланса са 4,7% снижен на 4%, и зато што је ниво проблематичних кредита снижен за 4,6 процентних поена у односу на крај претходне године, говорим о прелиминарним резултатима, на 17%. Све су то разлози који оправдавају нашу одлуку да ову годину започнемо са новим циљем од $3,0 \pm 1,5\%$. Резултати из 2016. године дају нам за право што смо тај циљ снизили, и ја очекујем да то буде најбоља потврда да је Србија земља која ће трајно бити у групи земаља с ниском и стабилном инфлацијом.

Очекујемо да ће се инфлација у границама циља кретати од почетка ове године и таквом кретању инфлације допринеће ублажавање монетарне политике, опоравак домаће тражње и светске цене нафте, као и постепен раст инфлације у међународном окружењу. Кључни ризици за остварење ове пројекције долазе управо из међународног окружења, пре свега од дивергентних политика водећих централних банака – ФЕД-а и Европске централне банке – и неизвесности у погледу кретања цене нафте. У децембру је ФЕД повећао референтну каматну стопу, и постало је вероватно да ће динамика њеног повећања бити бржа од очекиване. С друге стране, одлука Европске централне банке да продужи програм квантитативних олакшица бар до краја 2017. године значи да ће та банка наставити да води експанзивну монетарну политику, чиме ће ублажавати негативне ефекте монетарне политике ФЕД-а.

Оно што желим да истакнем јесте чињеница да је Србија данас отпорнија на све шокове који долазе из окружења и то због побољшања макроекономских фундамената: фискално и структурно прилагођавање смањили су и унутрашњу и спољну неравнотежу. Конкретно, мислим на фискални дефицит који је смањен са 6,6% у 2014. на 1,4% бруто домаћег производа у 2016, што је омогућило да почне да се смањује учешће јавног дуга у бруто домаћем производу. Тиме су, годину дана раније од планираног, достигнути постављени трогодишњи циљеви програма фискалне консолидације. Истовремено, текући дефицит платног биланса смањен је са 6,0 из 2014. на 4,0% бруто домаћег производа прошле године, уз његову пуну покривеност страним директним инвестицијама, и то другу годину заредом.

Утицај екстерних фактора и појачана отпорност наше економије видљиви су и на девизном тржишту – одржавањем релативне стабилности курса динара, која више ни за кога није вест. Депрецијацијски притисци, који су се јавили крајем претходне и почетком ове године, делом су последица неизвесности на међународном финансијском тржишту, а делом су сезонског

карактера због веће тражње у девизама за куповину енергената. Народна банка Србије је интервенцијама на девизном тржишту ублажавала прекомерне краткорочне осцилације курса и то ће чинити и даље, без обзира на смер притисака, значи реаговањем на обе стране, не циљајући ниједан ниво курса и без намере да утиче на његов тренд.

Даме и господо, драге колеге,

Као што знате, задатак Народне банке Србије није само очување ценовне већ и финансијске стабилности. У протеклом периоду напори Народне банке Србије били су усмерени и на јачање капацитета пословних банака да решавају питање проблематичних кредита, као и на подстицање развоја тржишта проблематичних кредита. **Као резултат предузетих мера које су део Стратегије за решавање питања проблематичних кредита, учешће проблематичних кредита у укупним кредитима знатно је смањено у протеклој години – према прелиминарним подацима, са 21,6% на крају 2015. на 17,0% на крају 2016, што је њихов најнижи ниво од 2011. године.** То је само још једна потврда да системски, међуинституционални и координирани приступ и у овој области даје резултате.

У наставку конференције колеге из Директората за економска истраживања и статистику представиће вам детаљније наше оцене макроекономских кретања и најновије пројекције, а ја бих истакла неколико кључних порука.

Народна банка Србије наставиће пажљиво да прати и оцењује кретања и тенденције на домаћем тржишту и у међународном окружењу. Као и до сада, користићемо све расположиве инструменте да би инфлација остала ниска и стабилна у средњем року. То је, уз одржање финансијске стабилности, најбољи начин на који централна банка може да допринесе економском расту.

Када је реч о динамици тог раста, очекујемо да ће се он убрзати на 3,0% ове године, односно на 3,5% у следећој години. Окосницу раста и даље ће чинити инвестиције и извоз, који је у 2016. години забележио значајни раст. Очекујемо и раст доприноса потрошње домаћинства, пре свега захваљујући опоравку на тржишту рада.

Због знатно бржег раста извоза од увоза у 2016. години, трговински дефицит је био за 21% нижи него претходне године. Као резултат даљег унапређења инвестиционог амбијента, стране директне инвестиције у Србију су биле високе и пројектно диверсификоване – највише у извозно оријентисане секторе. У 2016. години износиле су близу 1,9 милијарди евра и биле су више него довољне за покриће текућег дефицита.

Такође, због свих резултата на плану макроекономске стабилизације, први пут прошле године једна међународна финансијска институција емитовала је дугорочну динарску хартију од вредности. У децембру прошле године Европска банка за обнову и развој емитовала је трогодишњу динарску обвезницу којом ће се трговати на Београдској берзи, а средства од

продаје те обвезнице биће искоришћена за динарско кредитирање домаће привреде, пре свега малих и средњих предузећа. Тиме је дата подршка динаризацији, која остаје наше стратешко опредељење.

И на крају, запамтите цифре, врло су једноставне, завршили смо годину с међугодишњом инфлацијом од 1,6%, фискалним дефицитом од 1,4%, дефицитом платног биланса 4%, и нивоом проблематичних кредита од 17%. Намера нам је да и даље побољшавамо ове цифре које су за многе преко очекивања.

Даме и господо, драге колеге,

Хвала вам на пажњи, реч бих сада дала мојим колегама.